

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
دانشکده پرستاری و مامایی خرم‌آباد

پایان‌نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری داخلی- جراحی

عنوان

تأثیر مشاوره و پیگیری تلفنی بر فشار مراقبتی مراقبین خانگی مبتلایان به سرطان

نگارنده:

مهین عبدی‌گراوند

استاد راهنما

دکتر فاطمه گودرزی

استادان مشاور:

دکتر شیرین حسنونند

دکتر نسرین گله‌دار

دکتر مهدی بیرجندی

آبان ۱۴۰۰

چکیده

زمینه و هدف: سرطان یکی از شایع‌ترین بیماری‌ها در سطح جهان است که هم بیمار و هم اعضای خانواده را درگیر می‌کند. مراقبین خانگی این افراد با مشکلات متعددی در زمینه‌ی سازگاری با مسئولیت‌ها و مسائل ناشی از مراقبت و درمان بیمار روبه‌رو هستند که منجر به فشار مراقبتی می‌شود. لذا این پژوهش با هدف تعیین تأثیر مشاوره و پیگیری تلفنی بر فشار مراقبتی مراقبین خانگی مبتلایان به سرطان انجام شد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه تجربی دو گروهی پیش‌آزمون-پس‌آزمون است. ۶۹ مراقب خانگی بیماران مبتلا به سرطان مراجعه‌کننده به یکی از بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی لرستان در سال ۱۳۹۹ به روش در دسترس انتخاب شدند. سپس به صورت تصادفی به دو گروه مداخله و کنترل تخصیص پیدا کردند. گروه مداخله دو جلسه آموزشی ۴۵ تا ۶۰ دقیقه‌ای حضوری طی دو هفته دریافت نمودند و در پایان جلسات حضوری دو جزوه آموزشی نیز به آن‌ها داده شد. یک هفته بعد از پایان جلسات حضوری گروه مداخله مشاوره تلفنی را به صورت هفتگی و طی شش هفته دریافت نمودند. گروه کنترل به جز آموزش‌های روتین بخش هیچ آموزشی از سوی محقق دریافت نکرد. فشار مراقبتی مراقبین خانگی با کمک مقیاس فشار مراقبتی نو واک و گاست (۱۹۸۹) بلافاصله و شش هفته بعد از مطالعه سنجیده شد. جهت تحلیل آماری از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱، آزمون‌های تی مستقل، تی زوجی و تحلیل واریانس اندازه‌های تکراری استفاده شد.

یافته‌ها: هر دو گروه از نظر اطلاعات دموگرافیک همگن بودند. میانگین (انحراف معیار) نمره کل فشار مراقبتی قبل از مطالعه در گروه مداخله (۸/۴۹) ۷۷/۳۳ و در گروه کنترل (۱۱/۲۲) ۷۸/۸۶ بود که اختلاف آماری معنی‌داری نداشتند؛ اما در پس‌آزمون میانگین (انحراف معیار) نمره کل فشار مراقبتی در گروه مداخله (۶/۸۶) ۵۲/۷۸ و گروه کنترل (۱۰/۴۱) ۷۸/۸۳ بود که اختلاف معنی‌دار داشتند ($P < 0.001$). در گروه مداخله تغییرات میانگین نمره کل فشار مراقبتی مراقبین در طول زمان معنی‌دار ($P < 0.001$) اما در گروه کنترل معنی‌دار نبود. **نتیجه‌گیری:** به کارگیری برنامه‌ی مشاوره و پیگیری تلفنی می‌تواند در کاهش فشار مراقبتی مراقبین خانگی بیماران مبتلا به سرطان تأثیرگذار باشد. لذا پیشنهاد می‌شود مدیران نظام سلامت، ضمن فراهم کردن شرایط لازم کارکنان خود را برای ارائه برنامه مشاوره تلفنی تشویق نمایند.

کلید واژه‌ها: مشاوره تلفنی، پیگیری تلفنی، فشار مراقبتی، مراقبین خانگی، سرطان